

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Respondentní prostředky terminativnosti (kontrastivní korpusová analýza)**
Autorka práce: **Jolana Dlouhá**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná bakalářská práce zpracovává téma z kontrastivního hlediska velmi zajímavé, ale i náročné, přičemž se pokouší zodpovědět otázku vztahu mezi českými terminativními a odpovídajícími španělskými opisnými vazbami v překladových textech. Autorka k tématu přistupuje teoreticky vybavená v odpovídající míře, využívajíc relevantní literaturu, kterou syntetizuje v koherentní výklad.

Celá teoretická část je koncipována a strukturována logicky, autorka s ohledem na primární směr analyzovaného překladu (tedy z češtiny do španělštiny) nejprve představuje kategorii způsobu slovesného děje v češtině obecně, aby přešla k výkladu o prostředcích pro vyjadřování terminativnosti. Následuje oddíl věnovaný španělštině v zrcadlové struktuře, přičemž hlavní důraz je kladen na představení slovesných opisných vazeb.

U teoretické části oceňuji jak autorčinu schopnost výstižné syntézy problematiky modalit srovnáním různých autorů a pojetí, tak i schopnost redukovat celou šíři aspektů a stanovit jasně vymezený a konkrétní výzkumný vzorek. Domnívám se, že se autorce podařilo výborným způsobem shrnout vcelku komplikovanou problematiku aspektu a PSD, soustředit se na hlavní argumentační linii práce a zaměřit se na aspekty klíčové pro následující analýzu.

K obsahové stránce nemám připomínek, shledávám ji jako velmi povedenou. Pouze mám dvě drobné připomínky: zaprvé, příjemci textu nemusí být na první pohled zřejmé, že kapitoly č. 1.5.2 a 1.5.3 jsou vlastně názvy publikací (mimořádně, bylo nutné věnovat reedici téže publikace vlastní kapitole? Nestačilo by pouze okomentovat případné drobné odlišnosti?). Zadruhé, doporučovala bych začínat výklad v kapitolách textem, nikoliv tabulkou (str. 12, 26 a 35).

Praktická část má jasně definovaný cíl, metodu práce, která umožňuje autorce vyslovit patřičný závěr, i vstupní hypotézu, kdy autorka předpokládá, že ve směru překladu z češtiny do španělštiny „*ne všechna vybraná slovesa budou pravidelně překládána opisnou slovesnou vazbou terminativní*“ (str. 27). Pro ověření této hypotézy volí sérii sloves s terminativním významem (*dopsat, domluvit, vykrváct*), jejichž způsoby překladu pozoruje pomocí paralelního korpusu v beletristických textech a ve filmových titulcích; zároveň je ověřován i opačný směr překladu, totiž ze španělštiny do češtiny. Komentáře a navrhovaná vysvětlení shledávám jako opodstatněná, logická a správná; autorka dokazuje plné proniknutí do dané problematiky a schopnost správného vyhodnocení vzorku.

Práci velmi prospívá kultivovaný jazykový projev, dobrá formulace (i když zejména v prvních oddílech poněkud ruší strohé jednoduché věty), text téměř prostý chyb a příjemné formální zpracování.

Pro účely obhajoby pokládám autorce následující dotazy:

1. V analytické části bylo zjištěno, že některé překlady nebyly řešeny terminativní vazbou, nýbrž pouze terminativním slovesem (*acabar, terminar*). Zajímalo by mě, v jaké míře k tomu doházelo o zda má autorka pro to nějaké vysvětlení.
2. Na straně 61 (také na str. 63) se konstatuje, že pro sloveso *vykrváčet* nebyla identifikována jako překladatelské řešení terminativní perifráze. Mohlo by to vypovídat o specifické povaze tohoto slovesa? Či o jeho případné nejasné terminativnosti?
3. V souvislosti s předchozí otázkou, je možné uvažovat také u českých sloves o různých typech terminativnosti, jako je tomu například v případě španělských opisných vazeb- viz například Zavadilovo a Čermákovo dělení na terminativnost cessativní, či finitivní, atp.? Analyzována zde byla totiž zejména terminativnost konkluzivní (*dopsat, domluvit*).

Závěr: Domnívám se, že Jolana Dlouhá plnou měrou prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, logicky, strukturovaně a příjemně pro příjemce představit zvolenou problematiku. Dále dokázala formulovat jasná kritéria analýzy a pracovní hypotézu, zvolit vhodný jazykový vzorek, vyhodnotit jej a vyslovit dobře zdůvodněné závěry. Proto s plnou zodpovědností tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **výborně** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 8. června 2021.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.